

رویکردی تحلیلی بر خط فکری سید هادی میرمیران معمار معاصر ایران

حسین گلرخی^۱، عرفان محمدی^۲، یاسمن باستانی^۳

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری داخلی - دانشگاه غیر انتفاعی واحد ایوانکی
 دکتری معماری مدرس گروه معماری و شهرسازی - دانشگاه ایوانکی سمنان
 کارشناسی ارشد معماری

چکیده

دغدغه پیوند با گذشته و عدم توفیق اساسی در به وجود آوردن یک جریان معماری که بتواند به صورت صحیح در ادامه و تکامل تاریخ با ارزش معماری ایران باشد و سهمی را در معماری معاصر جهان به خود اختصاص دهد، موجب شد که در دهه اخیر برخی از معماران با تکیه بر تجربیات و تلاش های معماران دهه های گذشته تلاش های جدیدی را در این زمینه آغاز کنند و به صورت جریانی نو در معماری امروز ایران درآیند. یکی از این معماران، هادی میرمیران بود که به خلق آثاری مفهومی دست زد. در بررسی آثار شاخص این هنرمند، صرفنظر از کیفیت نهایی و زیبایی شناسیک آنها، به یک سری اصول بنیادی برمی خوریم که همه به نوعی از تاریخ معماری این سرزمین آمده اند و هم نهاد با پیشنهادهایی شده اند که معماری پست مدرن در شمایی بازتر و بزرگتر می دهد. گرایش به مفهوم سازی تجربیدی و ذهن گرایی، گرایش به فرم و فضا در گذار از ماده به روح (همچنان که در معماری رو به تکامل تاریخی اصفهان دیده است) و بالاخره کلی نگرایی مهم این ویژگی های بنیادی را در طرح ها و ساخت و سازهای میرمیران تشکیل می دهند. چیزی که با درجه ای از شفافیت در طرح ها و آثاری چون فرهنگستان های جمهوری اسلامی، طرح کتابخانه ملی ایران، طرح موزه مرکز اسناد رفسنجان، طرح موزه ملی آب ایران، کانون وکلای مرکز و... خود را نشان می دهد و نمایان می کند که ما در این پژوهش با روشی توصیفی و تحلیلی به بررسی آنها می پردازیم.

واژه های کلیدی: پیوند با گذشته، هادی میرمیران، معماری ایران، معماری معاصر

۱- مقدمه

تاریخ معماری و شروع سبک های معماری را باید به انسان های اولیه نسبت داد. آن زمانی که بشر سعی داشته تا برای محافظت از خود و دیگر اعضای خانواده اش سرپناهی بسازد (ghobadian, 2013). معماری پیش از تاریخ تنها همین نیاز اساسی بشر را برآورده ساخته و یک سرپناه، تنها هدف انسان در آن زمان بوده است (Bayzidi, 2013). اما با گذشت زمان عوامل مختلفی همچون خردگرایی، توسعه علم، فلسفه و به خصوص گسترش فناوری موجب به وجود آمدن مکاتب مختلف و سبک های متنوعی در معماری شد و مدرنیته به علوم معماری راه یافت. در واقع سبک معماری معاصر به شیوه ای از معماری اطلاق می گردد که در زمان حاضر به وجود آمده است. سبک معماری معاصر شامل مکاتبی از معماری است که در ۱۰۰ تا ۱۵۰ سال گذشته شکل گرفته و تدوین شده اند (شجاعی، رجائی، ۱۳۹۴). سید هادی میرمیران یکی از شاخص ترین معماران معاصر ایران همیشه به عنوان کسی که توانسته روح معماری کهن ایران را باروشهای نوین حفظ و احیا کند مطرح بوده است (رستمی، عظمتی، ۱۳۹۲). معماری معاصر ایران اگرچه در بخش عمده خود، همواره دغدغه تاریخ معماری ایران را داشته و تلاشهایی را در جهت برقراری پیوند با معماری گذشته و تداوم آن به عمل آورده است، لیکن توجه معماری ایران به معماری گذشته، بیشتر سطحی و